

Po razglednem slemenu

Medvedova sušilnica sadja

Po razglednem slemenu

Pot se nato nadaljuje skozi gozd, kjer prvič začnemo slediti markacijam. Kmalu prečkamo regionalno cesto, ki pelje proti Moravčam, ter nadaljujemo pot skozi gozd do razložene vasi Jelša z gručastim jedrom, ki z zaselki Rodnim Vrhom, Bičem ter Podbičem leži na kopastem slemenu Jelše med dolinama Kostrevniškega potoka in potoka Reka, v Litijski kotlini. Iz Rodnega Vrha se bo pred nami odprl tudi pogled na Grad Bogenšperk, ki nas na poti kar nekaj časa skrivnostno spremlja. Z Rodnega Vrha je le nekaj sto metrov do Liberške cerkve sv. Mohorja in Fortunata z lepim baročnim oltarjem. V zaselku Bič pa bo našo pozornost pritegnila Medvedova sušilnica sadja z vklesano letnico 1845, ki velja za eno najbolj ohranjenih brezdimnih sušilnic za sadje v osrednjem slovenskem prostoru. Sušilnica, ki je še vedno v uporabi, velja za osrednji etnološki spomenik Levstikove poti. Nadalje nas poti vodi do osrednjega dela vasi Preska. Osrčje vasi je na vinorodnem Prešenskem hribu, kjer je veliko zidanic, južno nad vasjo se dviga Grmada (699 m). Naša pot se loči od glavne poti in na križišču na Grmadi zavije levo, od koder vse do Gobnika hodimo po gozdni stezi. Tod je v Levstikovih časih vodila glavna pot med Moravčami in Litijo. Po prihodu na Gobnik se pogled ponovno odpre na okoliške domačije, vinograde in zidanice. Ko pridemo na glavno cesto, si pri Gabrovki lahko ogledamo domačijo Tone Zidarjeve, kamor je Levstik rad zahajal, le nekaj metrov naprej pa stoji Resn'kova kašča. Kažipot nas naprej vodijo skozi gozd proti ostankom gradu Turn. Na grad spominja le nekaj ruševin med grmovjem in grajski ribnik.

Romarska sloveča kapelica stoji na hribu

Tako Levstik končuje svoje Popotovanje iz Litije do Čateža, ko opisuje razgledni zaselek Zaplaz, kjer danes stoji visoka romarska cerkev Marije Vnebovzete iz 19. stoletja. Tu se nam razgled ponovno odpre po dolenskih hribih, naša pot pa se konča.

Besedilo in fotografije: Alenka VEBER
(Na zadnji strani: Razgled z Liberge)

Mimo vinogradov in zidanic

Detajl kozolca v Jelši

Romarska cerkev na Zaplazu

Pogled na Čatež

